

YHTEINEN TODISTUS

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen
peruslinjaus 2018

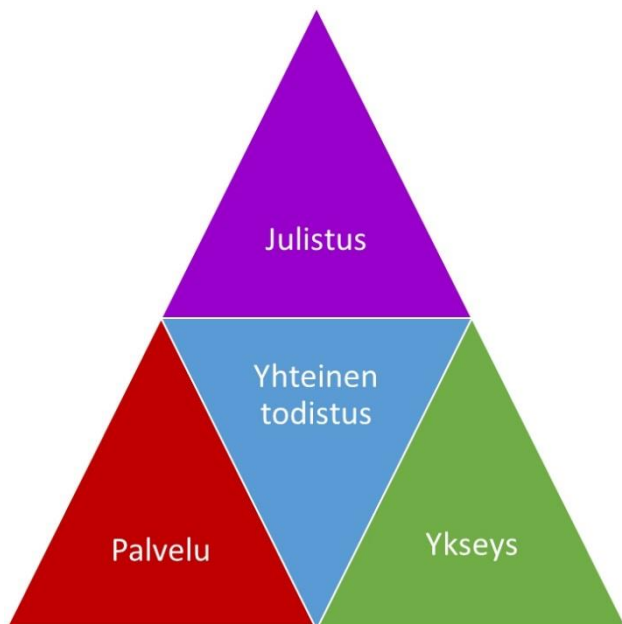

Sisällys

Mikä on kirkko?	4
Jumalan lähetys	4
Ykseys, todistus ja palvelu	4
Kokonaisvaltainen lähetys ja evankelioiminen	4
Vapaaehtoistoiminta.....	5
Kumppanuus kotimaassa	5
Kirkon lähetystehtävä ja pappisvirka.....	6
Kansainvälinen yhteistyö.....	6
Media ja digitaalinen viestintä.....	6
Monikulttuurisuus ja uskontodialogi	7
Perussopimus lähetystyön järjestämisestä Suomen ev.-lut. kirkon ja lähetysjärjestö NN välillä	8
Toimintaperiaatteet kootusti	11
Kirkon lähetystyön keskus	13

Mikä on kirkko?

Kirkko on liikkeelle lähetetty Jumalan kansa, Kristuksen ruumis ja Pyhän Hengen temppeli. Kristuksen maailmanlaajan kirkon ykseys toteutuu jokaisessa seurakunnassa. Se saa ilmiänsä kullekin kontekstille ominaisella tavalla. Uskon ja rakkauden yhteisönä kirkko todistaa sanoillaan ja elämällään kolmiyhteisen Jumalan pelastustyöstä ihmiskuntaa ja luomakuntaa kohtaan. Kristittyjä kutsutaan toimimaan Jumalan rakkauden mukaisesti ja rakentamaan Kristuksen kirkkoa, jonka jäseneksi tullaan kasteen kautta..

Jumalan lähetys

Kirkko ja jokainen seurakunta toteuttavat kolmiyhteisen Jumalan lähetystä (Missio Dei), johon kaikki kristityt on kutsuttu (Luuk. 4:16-22; Matt. 28:18-20; Joh. 20:21). Kristityt ovat Jumalan lähetysten palveluksessa (2. Kor. 5:20; 2. Kor. 6:1). Evankeliumia Kristuksen ainutlaatuisuudesta julistetaan aina ja kaikkialla. Lähetys on seurakunnan perustehtävä. Kirkon ja seurakunnan tulevaisuus on sidottu lähetykseen.

Ykseys, todistus ja palvelu

Kirkko on olemukseltaan missionaarinen. Sen olemus toteutuu ykseydessä, todistuksessa ja palvelussa. Kristityt ovat yhtä, koska heidät on kasteessa liitetty Kristukseen, hänen kirkkoonsa ja toinen toisiinsa. Jumalan rakkaus johtaa kristittyjä julistamaan evankeliumia ja palvelemaan lähimmäisiä yhdessä eri kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kanssa. Missio on ekumeenisen liikkeen sydän.

Kokonaisvaltainen lähetys ja evankelioiminen

Seurakunta elää kaikessa toiminnassaan lähetystä todeksi. Kokonaisvaltaisen lähetys ottaa huomioon koko ihmisen. Kristillinen todistus alkaa kotoa ja kotiovelta. Seurakunnan ja sen jäsenten tehtävänä on edistää lähetystyötä ja osallistua siihen omien mahdollisuuksiensa mukaan. Kokonaisvaltainen lähetys toimii kaiken seurakuntaelämän pohjana ja edellyttää rukousta ja rohkeutta luoda uusia toimintamuotoja.

Toimintaperiaate:

Evankeliumi on liikkeelle lähettävä voima. Kirkko kohtaa kokonaisvaltaisesti kaikki ihmiset lähetystyön ja evankelioimisen välityksellä. Kirkko ja sen seurakunnat jäsenineen sekä kirkon lähetysjärjestöt vievät rohkeasti sanoman lähellä ja kaukana elävien keskuuteen. Ne julistavat evankeliumia ja viestivät siitä monin eri tavoin erityisesti siellä, missä Kristusta ei vielä tunneta. Samoin kohdetaan niitä, jotka ovat vieraantuneet kristillisestä uskosta. Kirkon mission kannalta maantieteellisiä ja muita reuna-alueita on kaikkialla.

Toimintaperiaate:

Kokonaisvaltaiseen lähetykseen kuuluu myös oikeudenmukaisuuden, ihmisarvon, yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien puolustaminen. Seurakunnat ja lähetysjärjestöt kohtaavat entistä useammin maahanmuuttajia, turvapaikanhakijoita, syrjäytettyjä, syrjään jääneitä ja vainottuja. Ne tukevat ja palvelevat heitä, toimivat heidän kanssaan ja heidän puolestaan sekä antavat äänen äänettömille.

Toimintaperiaate: Kirkko ja sen lähetysjärjestöt edistävät lähetyskasvatusta ja lisäävät missiologista tietämystä erityisesti kirkon työntekijöiden perus- ja täydennyskoulutuksessa. Ne edistävät lähetystyön ja evankelioimisen koulutusta seurakunnan luottamushenkilöille sekä erityisesti nuorille ja nuorille aikuisille.

Vapaaehtoistoiminta

Seurakunta elää missionaarisuuttaan aidosti todeksi, kun se antaa kaikille jäsenilleen tilaa ja mahdollisuuksia oman panoksensa antamiseen. Tämä tarkoittaa työntekijöiden ja vapaaehtoisten yhteistä suunnittelua, toiminnan toteuttamista, kouluttautumista ja sitoutumista. Vapaaehtoistoiminta vahvistaa seurakunnan yhteisöllisyyttä.

Toimintaperiaate:

Vapaaehtoisverkostot tukevat ja palvelevat seurakunnan toimintaa. Kirkon lähetysjärjestöjen toiminnassa mukana olevat ovat merkittävä osa seurakuntien vapaaehtoistoimintaa.

Kumppanuus kotimaassa

Kirkon mission toteutuminen perustuu kumppanuuteen ja yhteistyöhön. Kyse on vuorovaikutuksesta ja yhteisten voimavarojen jakamisesta. Kotimainen yhteistyö vahvistuu yhteisen lähetysnäyn myötä, joka on määritelty asiakirjan "Kirkon lähetysstrategia – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian peruslinja vuoteen 2015" teologisessa perustassa. Sen pohjalta seurakunnat ja lähetysjärjestöt toteuttavat lähetystehtävänsä. Näky yhteisestä todistuksesta luo suuria mahdollisuuksia käytännön toteutusmuotoihin.

Toimintaperiaate:

Kirkon lähetysjärjestöt tukevat asiantuntemuksellaan ja verkostoillaan seurakuntia ja hiippakuntia missionaarisuudessa ja lähetystehtävän toteuttamisessa. Ne sitoutuvat keskinäiseen yhteistyöhön. Kirkon lähetystyön keskuksen kanssa ne kehittävät kirkon yhteistä lähetystyöntekijäkoulutusta ja lähetykseen liittyvää viestintää sekä etsivät työn painopisteitä.

Kirkon lähetystehtävä ja pappisvirka

Kirkon lähetystyötä toteutettaessa noudatetaan seuraavia pappisvirkaa koskevia periaatteita:

- 1) Seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöt toimivat kirkon päätöksen (1986 pappisviran avaaminen naisille) ja seurakuntien käytäntöjen mukaisesti.
- 2) Toimiessaan ulkomaisten yhteistyökirkkojen kanssa kirkon lähetysjärjestöt noudattavat niiden virkaratkaisuja eivätkä lisää jännitteitä omalla toiminnallaan.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat kumppanuuskirkot ja -järjestöt, kirkkoliitot sekä kristilliset ja muut järjestöt ja verkostot. Yhteistyö tapahtuu vastavuoroisesti, toisiaan arvostaen ja kuunnellen. Kumppanuuskirkkojen itsenäistä asemaa ja niiden tekemiä päätöksiä kunnioitetaan, mutta käydään myös kriittistä vuoropuhelua molempiin suuntiin. Vaikka joidenkin kasvavien kirkkojen tilanteet poikkeavat omastamme, kirkollamme on niiden lähetys- ja evankelioimisinnosta, teologiasta ja teologisesta opetuksesta paljon opittavaa. Samalla tavoin on opittavaa niistä kirkoista, joiden työ ja toiminta ovat kohdanneet vaikeasti voitettavia haasteita.

Kirkon uudistus edellyttää maailmanlähetysten muuttuvan tilanteen seuraamista ja ymmärtämistä myös paikallisesti.

Toimintaperiaate:

Kirkon lähetysjärjestöt tukevat seurakuntien ja kirkon kansainvälisiä yhteyksiä. Lähetysjärjestöt sitoutuvat perussopimuksen mukaisesti kirkon ekumeenisiin linjauksiin ja edistävät kaikissa toimintaympäristöissään ekumeenisia suhteita. Jos kirkon lähetysjärjestöjen toimintamaissa on useita luterilaisia kirkkoja, ne tukevat ja edistävät niiden yhteyspyrkimyksiä. Kirkko ja sen lähetysjärjestöt tukevat kumppanuuskirkkojen lähetystyötä. Järjestöt tiedottavat perussopimuksen mukaisesti piispa kokoukselle toimintansa merkittävistä laajennuksista ja muutoksista.

Media ja digitaalinen viestintä

Tapa kertoa evankeliumista vaihtelee eri kulttuureissa ja konteksteissa. Kirkon sanoma leviää spontaanisti, usein ilman järjestäytyneitä rakenteita. Kirkon mission toteuttajat etsivät ja käyttävät aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti

digitaalisen viestinnän nopeasti muuttuvia muotoja ja välineitä. Maailmanlaajasti yleistynyt mobiilikäyttö on mahdollistanut nopean ja nykyaikaisen lähetystyön muodon ja vaikeassa tilanteessa elävien kristittyjen tukemisen.

Toimintaperiaate:

Kirkon toiminnassa tavoitetaan eri kulttuureissa elävät ja eri kieltä puhuvat kansanryhmät heidän omalla kielellään. Jumalan sana saavuttaa ihmiset eri muodoissa: painettuina raamatunkäännöksinä, äänitteinä, digitaalisina sovelluksina sekä radio- ja televisio-ohjelmien kautta. Digitaalinen toimintaympäristö, erityisesti sosiaalinen media tarjoaa uusia mahdollisuuksia vuorovaikutukseen. Moderneilla viestintämuodoilla myös tuetaan kristittyjen elämää ja heidän todistajantehtäväänsä. Digitaalinen viestintä tavoittaa satoja miljoonia ihmisiä sekä kotimaassa että ulkomailla.

Monikulttuurisuus ja uskontodialogi

Suomalainen yhteiskunta on muuttunut nopeasti uskonnollisesti, katsomuksellisesti ja kulttuurisesti monimuotoiseksi. Uskontodialogi alkaa toisen uskonnon tai maailmankatsomuksen kannattajan arkisesta kohtaamisesta. Kristillinen todistus kuuluu tähän kohtaamiseen: kristityt kertovat uskostaan kolmiyhteiseen Jumalaan, Isään ja Poikaan ja Pyhään Henkeen. He kuuntelevat toisin uskovia ja antavat heidän kuvata omaa uskontoaan.

Kohtaamisissa kolmiyhteinen Jumala toimii salatulla tavallaan ja on läsnä Pyhän Henkensä kautta. Vuoropuheluun kuuluvat toiselta oppiminen, toisen kunnioittaminen, vieraanvaraisuus, lähimmäisenrakkaus ja yhteiset teot. Yhteistyö yhteiskunnallisissa

kysymyksissä, yhteiset uskonnolliset tilanteet ja opillinen keskustelu ovat muita uskontodialogin muotoja. Vuoropuhelu edistää yhteiskuntarauhaa ja vahvistaa uskonnonvapauden toteutumista.

Toimintaperiaate:

Kirkko ja seurakunnat vahvistavat kristittyjen keskinäistä yhteyttä sekä uskontojenvälistä vuoropuhelua, jossa eri uskonnollisiin ja kulttuurisiin taustoihin kuuluvat pääsevät aitoon vuorovaikutukseen keskenään. Kirkon lähetysjärjestöt lisäävät asiantuntemuksellaan uskontojen ja kulttuurien tuntemusta seurakunnissa.

Perussopimus lähetystyön järjestämisestä Suomen ev.-lut. kirkon ja lähetysjärjestö NN välillä

1. SOPIJAPUOLET

Suomen evankelis-luterilainen kirkko (jäljempänä kirkko)

Sopijajärjestö:

Lähetysjärjestö NN

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Kirkon lähetystyö perustuu Raamattuun ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustukseen. Kirkon lähetystyössä noudatetaan kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita.

Tämän sopimuksen hyväksyminen perustuu kirkolliskokouksen 9.5.1979 tekemään päätökseen kirkon lähetysjärjestöksi hyväksymistä koskevista periaatteista.

Sopimuksen tarkoituksena on määritellä periaatteet, joita sopijajärjestö noudattaa lähetystehtävän toteuttamisessa Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Sopimuksella ei puututa sopijajärjestön yksityisoikeudelliseen asemaan.

3. YHTEISTYÖN TOTEUTTAMINEN

Sopijapuolten yhteistyön muodot ja toteuttamistapa hyväksytään piispainkokouksessa sen asettaman kirkon lähetystyön toimikunnan esityksestä. Perussopimuksen allekirjoittaneen sopijajärjestön valtuuttamalla edustajalla on kirkon lähetystyön toimikunnassa läsnäolo- ja puheoikeus. Edustajalla on oikeus pyytää mielipiteensä kirjaamista pöytäkirjaan.

Kirkko sitoutuu kohtelemaan kaikkia lähetysjärjestöjään yhdenvertaisin perustein. Sopijajärjestö tunnustaa muiden perussopimuksen solmineiden aseman kirkon lähetysjärjestöinä ja sitoutuu yhteistyöhön näiden kanssa.

4. OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

Perussopimuksen allekirjoittaneella järjestöllä on kirkon lähetysjärjestön asema.

Sopijajärjestön velvollisuutena on noudattaa omassa toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä sekä toteuttaa kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita.¹

Sopijajärjestö osallistuu yhteistyössä seurakuntien, hiippakuntien ja Kirkon lähetystyön keskuksen kanssa kirkon lähetystehtävän toteuttamiseen. Sopijajärjestö raportoi vuosittain keskeisistä strategisista linjauksistaan, toiminnastaan ja taloudestaan piispainkokoukselle. Siihen liittyen Kirkon lähetystyön keskus tarkastelee vuosittain yhdessä sopijajärjestön kanssa kirkon lähetysten peruslinjauksen ja kirkon lähetystehtävän toteutumista sopijajärjestön toiminnassa.

Sopijajärjestö osallistuu kirkon lähetystä ohjaavien periaatteiden käsittelemiseen piispainkokouksen asettamassa kirkon lähetystyön toimikunnassa. Sopijajärjestö sitoutuu tiedottamaan piispainkokoukselle, kun se

- suunnittelee omaa toimintaansa koskevia uusia merkittäviä avauksia yhteistyökumppaneiden kanssa kahdenvälisissä tai monenvälisissä suhteissa ja/tai verkostoissa;
- suunnittelee uusia yhteistyösopimuksia ulkomaisten kirkkojen tai muiden kumppaneiden kanssa;
- aikoo uusia voimassaolevia sopimuksiaan, joihin on tullut merkittäviä muutoksia.

Sama menettely koskee sopijajärjestön muun toiminnan oleellisia muutossuunnitelmia ja sen yhteyksiä lähetysten ja ekumenian kansainvälisiin toimijoihin, esim. kansainvälisiin kirkkoliittoihin.

Sopijajärjestö voi saada seurakunnilta kolehtivaroja ja talousarviomäärärahoja sekä vapaaehtoista kannatusta seurakuntien kautta. Sopijajärjestö sitoutuu edistämään kirkon lähetystehtävän toteutumista myös kotimaassa.

---

¹ Se, mitä tässä sopimuksessa lausutaan lähetysjärjestön suhteesta tunnustukseen, ei koske Suomen Pipliaseuraa, jonka jäsenkuntaan kuuluvat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien lisäksi myös Suomen ortodoksinen kirkko, Katolinen kirkko Suomessa ja Suomen vapaakristillinen neuvosto.

5. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä sopimus on voimassa 14.6.2018 alkaen. Sopimus on voimassa 13.6.2023 saakka.

Piispainkokous arvioi sopimuksen toteutumista vuosittain.

6. SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN

Sopijajärjestö voi irtisanoa sopimuksen. Irtisanominen tulee voimaan, kun kirkolliskokouksen täysistunto on saanut irtisanomisilmoituksen tiedoksi. Irtisanomisilmoitus on toimitettava myös piispainkokoukselle tiedoksi.

Jos piispainkokous katsoo, että kirkon lähetysjärjestö ei noudata toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä eikä kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita, se kuulee kyseistä lähetysjärjestöä. Jos sopijajärjestön menettely ei ole merkitykseltään sellainen, että piispainkokouksella on välitön tarve esittää kirkolliskokoukselle, että sopijajärjestö menettää asemansa kirkon lähetysjärjestönä, piispainkokous varaa sopijajärjestölle kohtuullisen, vähintään kahden (2) ja enintään neljän (4) kuukauden ajan korjata sopimuksen vastainen menettelynsä. Jos piispainkokous tämän jälkeen toteaa, että korjausta ei ole tehty, se voi esittää kirkolliskokoukselle, että sopijajärjestö menettää asemansa kirkon lähetysjärjestönä. Sopijajärjestön asema kirkon lähetysjärjestönä raukeaa, kun kirkolliskokouksen täysistunto on päättänyt aseman menettämisestä. Tämän päätöksen perusteella myös tämä sopimus raukeaa välittömästi ilman irtisanomisaikaa.

7. PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samansanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä xx. päivänä xx kuuta 2018

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Kari Mäkinen
arkkipiispa

Jukka Keskitalo
kansliapäällikkö

Lähetysjärjestö NN

Toimintaperiaatteet kootusti

Nämä toimintaperiaatteet ovat kirkon ja lähetysjärjestöjen sekä Kirkon Ulkomaanavun kanssa solmitussa perussopimuksessa mainittuja toimintaperiaatteita. Perussopimus määrittelee kirkon ja sen kansainvälistä työtä tekevien järjestöjen oikeudet ja velvollisuudet.

Toimintaperiaate:

Evankeliumi on liikkeelle lähettävä voima. Kirkko kohtaa kokonaisvaltaisesti kaikki ihmiset lähetystyön ja evankelioimisen välityksellä. Kirkko ja sen seurakunnat jäsenineen sekä kirkon lähetysjärjestöt vievät rohkeasti sanoman lähellä ja kaukana elävien keskuuteen. Ne julistavat evankeliumia ja viestivät siitä monin eri tavoin erityisesti siellä, missä Kristusta ei vielä tunneta. Samoin kohdataan niitä, jotka ovat vieraantuneet kristillisestä uskosta. Kirkon mission kannalta maantieteellisiä ja muita reuna-alueita on kaikkialla.

Toimintaperiaate:

Kokonaisvaltaiseen lähetykseen kuuluu myös oikeudenmukaisuuden, ihmisarvon, yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien puolustaminen. Seurakunnat ja lähetysjärjestöt kohtaavat entistä useammin maahanmuuttajia, turvapaikanhakijoita, syrjäytettyjä, syrjään jääneitä ja vainottuja. Ne tukevat ja palvelevat heitä, toimivat heidän kanssaan ja heidän puolestaan sekä antavat äänen äänettömille.

Toimintaperiaate: Kirkko ja sen lähetysjärjestöt edistävät lähetyskasvatusta ja lisäävät missiologista tietämystä erityisesti kirkon työntekijöiden perus- ja täydennyskoulutuksessa. Ne edistävät lähetystyön ja evankelioimisen koulutusta seurakunnan luottamushenkilöille sekä erityisesti nuorille ja nuorille aikuisille.

Toimintaperiaate:

Vapaaehtoisverkostot tukevat ja palvelevat seurakunnan toimintaa. Kirkon lähetysjärjestöjen toiminnassa mukana olevat ovat merkittävä osa seurakuntien vapaaehtoistoimintaa.

Toimintaperiaate:

Kirkon lähetysjärjestöt tukevat asiantuntemuksellaan ja verkostoillaan seurakuntia ja hiippakuntia missionaarisuudessa ja lähetystehtävän toteuttamisessa. Ne sitoutuvat keskinäiseen yhteistyöhön. Kirkon lähetystyön keskuksen kanssa ne kehittävät kirkon yhteistä lähetystyöntekijäkoulutusta ja lähetykseen liittyvää viestintää sekä etsivät työn painopisteitä.

Toimintaperiaate:

Kirkon lähetysjärjestöt tukevat seurakuntien ja kirkon kansainvälisiä yhteyksiä. Lähetysjärjestöt sitoutuvat perussopimuksen mukaisesti kirkon ekumeenisiin linjauksiin ja edistävät kaikissa toimintaympäristöissään ekumeenisia suhteita. Jos kirkon lähetysjärjestöjen toimintamaissa on useita luterilaisia kirkkoja, ne tukevat ja edistävät niiden yhteyspyrkimyksiä. Kirkko ja sen lähetysjärjestöt tukevat kumppanuuskirkkojen lähetystyötä. Järjestöt tiedottavat perussopimuksen mukaisesti piispainkokoukselle toimintansa merkittävistä laajennuksista ja muutoksista.

Toimintaperiaate:

Kirkon toiminnassa tavoitetaan eri kulttuureissa elävät ja eri kieltä puhuvat kansanryhmät heidän omalla kielellään. Jumalan sana saavuttaa ihmiset eri muodoissa: painettuina raamatunkäännöksinä, äänitteinä, digitaalisina sovelluksina sekä radio- ja televisio-ohjelmien kautta. Digitaalinen toimintaympäristö, erityisesti sosiaalinen media tarjoaa uusia mahdollisuuksia vuorovaikutukseen. Moderneilla viestintämuodoilla myös tuetaan kristittyjen elämää ja heidän todistajantehtäväänsä. Digitaalinen viestintä tavoittaa satoja miljoonia ihmisiä sekä kotimaassa että ulkomailla.

Toimintaperiaate:

Kirkko ja seurakunnat vahvistavat kristittyjen keskinäistä yhteyttä sekä uskontojenvälistä vuoropuhelua, jossa eri uskonnollisiin ja kulttuurisiin taustoihin kuuluvat pääsevät aitoon vuorovaikutukseen keskenään. Kirkon lähetysjärjestöt lisäävät asiantuntemuksellaan uskontojen ja kulttuurien tuntemusta seurakunnissa.

Kirkon lähetystyön keskus

Kirkon lähetystyön keskus (KLK) kehittää kirkon ja seurakuntien lähetystyötä, edistää lähetysjärjestöjen yhteistä toimintaa ja huolehtii kirkon lähetystyön yhteisestä kasvatusta, koulutus- ja tiedotustoiminnasta. Keskus osallistuu myös uskontojen väliseen keskusteluun.

Eteläranta 8
PL 185
00131 Helsinki
klk@evl.fi
www.sakasti.evl.fi/yhteinentodistus

KIRKKOHALLITUS

Eteläranta 8
PL 210
00131 Helsinki
www.sakasti.evl.fi/yhteinentodistus